

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

dr. Franciscy Lajos.

Társszerkesztő:

dr. Kaszala János.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz.

Hirdetések árai: Egy háromhasábos petit sor ára 16 fillér. Többszöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szög 4 kor., minden további szó 4 fill.

Kép a darabont világból.

A vármegyei tisztújításra vonatkozólag, sajnos, nem uralkodik egyforma fel fogás a közönség köreiből.

Azoknak nagy része, a kik ezidő szerint Nyitra megyében a törvényhatósági bizottság többségét alkotják, ma is úgy gondolkodnak és éreznek, mint annak idején, mikor a vármegyházán a nemzeti ellenállást letörték s azután néhány nap mulva a darabont megyefőnököt installálták.

Dr. Kostyál Miklós és Csillaghy György népének a koalíció, ennek programja, rendszere és kormánya ma épp úgy nem kell, mint a hogy nem kellett az nekik 1906. március 29. és április 5 én. Ha hallgatnak ezek az emberek, ha látszólag nem adnak magukról életjelet, ha sehol szó sincs, sőt a főrendiház ilyen szándék ellen a leghatározottabban tiltakozik. A kik tehát erre a törvényre alapítják a szekularizáció követelését, azok vagy nem ismerik a törvény intencióját, vagy azt szándékosan meghamisítják.

Érdekes az is, hogy az 1848-iki törvényhozók a XX. tcikk 2. §-ában kifejezett *viszonosság* elvét is egészen *máskép* magyarázták, mint a hogyan azt ma nap sokan magyarázni szeretik. Erről máskor.

(Folyt. köv.)

s ez az, hogy maradjon meg a régi tisztviselői státusz, újítás egy állásban se történjék, mert az sem célszerű, sem igazságos nem lenne. Köztudomású, hogy ezek a körök, már azt is páratlan igazságtalanságnak és a vármegyére nézve *vesztéségnék* tartják, hogy az új éra kezdetén az intéző körök nyugalomba küldötték dr. Kostyál Miklós főjegyzőt és menesztették Majthényi Gézá és egy két áthelyezést eszközöltek.

A vármegye közönségének ezen az oldalán tehát a tisztújításra és általában a vármegyei közélet átalakítására nézve a „noli me tangere” jelszavával találkozunk, a mi magától érthető, sőt egészen természetes.

Az azonban már kevésbé érthető és nagyon is nem természetes, hogy azok körében is, a kik a jeles napok politikai rend egy hamisított igazolványt állítottatott ki magának és hitelesített egy magyarul nem értő hitelesítő által, ily módon akarván igazolni azt a valótlan ságot, hogy az egész éven át pontosan járta be védkerületét.

Az is súlyos természetű vád ellene, hogy nemcsak fuvarbért vett fel illetéktelenül, hanem az értékesített erdőtermék után még *jutalékot is követelt!* Ami pedig a főerdész úr — kétség-telenül csak téves feltevésen nyugvó — ama meglepő állítását illeti, mely szerint „az erdő-örnek felvétele „az o. g. cs. pénztárba” a jelen

fogása diadalra jusson. Akkor a koalíció-nak Nyitra megyében beharangoztak. Politikai fejtegetések helyett, melyek ennek az érthetetlen álláspontnak abszurd voltát szembetűnővé tennék, folyamodjunk könnyebb, s hogy úgy mondjuk kézzelfoghatóbb bizonyítási módhoz.

Tegyük fel, hogy a koalíciónak nem sikerült volna a kormányt átvennie. Nyitra megyében ez esetben Csillaghy György, vagy más darabontbeli volna a főispán, dr. Kostyál Miklós az alispán. A főjegyzői széket valamelyik hű főemberüknek, pl. Tóth Lajosnak, vagy Majthényi Gézának adták volna oda. A vármegyházán nagy befolyással bírna dr. Gyürky Géza t. ügyész, a kinek Kostyál esetleges főispánságának kilátásai között az alispáni székbe állították a getnék az útát. A melynek tevékenységében

Portált említi a politikai téren főképp az 1905-iki nyitrai választások alatt kifejtett működését sokan ismerik, de az talán kevesebb ismeretes a nagy közönség előtt, hogy dr. Bangha Istvánban a kath. hitéleti és jótékonyági ügyek is egyik legállozatkészebb és legbuzgóbb támogatójukat bírták. A nyitrai oltáregylet megalapításában szellemi és anyagi segédeszközökkel határozottan segítette lángbuzgalmú nejét, az egyletnek jelenleg is elnöknőjét, a ki a buzdtást ferje példájában minden bizonnyal meglette volna, ha szüksége lett volna buzdtásra.

Jótékony célra gyűjtőgető emberek, szegények, koldusok sohasem nyitottak be hiába a nemeslelkű emberbaráthoz, a ki nagyon sokszor

lehet a testvéri szeretet érzelmétől elidegeníteni, talán megváltozik és már csak a saját édes gyermekei kedvéért is szeretni fogja Károlyt, a kinek szívében sem harag, sem gyűlölet nem verhet gyökeret.

Úgy vezette és befolyásolta tehát fiát, hogy ez testvéreit a meghatottságig gyöngé szeretettel ölelte keblére. Valóságos szolgálja lett az elkényeztetett gyermekeknek, s mindig azon törte a fejét, miképen szerezhetne nekik örömet. Leste még a gondolataikat is, hogy teljesíthesse kívánságaikat. Mostoha atyjával szemben pedig alázatos, határtalanul tiszteletudó és engedelmes volt, korholásait szó nélkül tűrte, s még könnyeit is eltitkolta előtte.

Mindez azonban semmit sem használt. A szerencsétlen gyermek hova-tovább egyre szánsandóbb áldozata lett mostohaapja gyűlöletének.

Testvéreivel nem volt szabad érintkeznie. Megmételjezi, elrontja őket, kiabálta a mostoha apa. Olyan képmutatók lesznek gyermekeim is, olyan ravaszul alattomosak és tettetők, mint a te kölykőd, — mondotta egyszer magánkülvüi dühében a feleségének, a ki mérhetetlen fájdalomában majd kisírta a két szemét.

Később meg már a fiúnak az asztalhoz sem volt szabad ülni, de sőt a szobában sem mutat-

kozni, ha mostoha apja oda haza volt. A cseléd-szobában kellett laknia, étkeznie, s a cselédek és testvérei előtt soha más nevet nem kapott, mint „kölyök”.

Éveken át tartott ez a borzasztó állapot, s Végh Albertné szívtepő fájdalommal látta, hogy fia a nagy szenvedések okozta keserűség hatása alatt fogyni, sorvadni kezd. A házi orvos is becsületes nyíltsággal figyelmeztette az asszonyt, hogy a fiút, ha meg akarja őt tartani az életnek, más házból kell elhelyezni.

De hogyan? Ehez Végh Albertnének nem volt módja. Hetek, hónapok után, mely idő alatt a már szintén teljesen összetört asszony hiába könyörgött, rimázkodott férjénél emberségesebb bánásmóddért fia irányában, az eldurvult lelkű ember annál kiméletlenebbül bánt a gyermekkel.

Egy szép napon Végh Albert nagy dühöngés után eltávozott hazulról. Ez volt az a nap, a melyen elesenedett a gyárigazgató háza és felesége magára maradt gyermekeinek hálószobájában, a varrógépe mellett.

A családi drámának válás lett a vége, melyet a férj indított meg. Saját gyermekeit magához vette, az asszonyt pedig Károly fiával együtt valóságos az utcára tette ki.

Nehéz, szenvedésteljes évek következtek ezután. Végh Albertné kimondhatatlan nélkülözések között nevelte fel fiát, míg másik két gyermekét soha többé nem látta. Azok vagyonilag tönkrement atyjoknál nagy nyomorúságban haltak meg.

Szentimrey Károly az ügyvédi pályára lépett, a hol szorgalma, kitünő modora és tehetsége által tekintélyes és jó módban bővelkedő helyzetet teremtett magának.

Egy ködös őszi nap délutánján éppen hazafelé tartott az irodájából, midőn nem messze lakása előtt, egy rongyos öltözetű s az ehség és nyomortól elcsigázott embert vett észre. A szánsandó alak meggörnyedve ült az utca kövezetén. Lehajolt hozzá, hogy megnézzze, de ijedten visszaborzadt. A szerencsétlenben mostoha apját ismerte fel.

A mely megdöbbenéstől reszkette emelte fel az összeesett embert és lakására vitette. Fel óra mulva kényelmes puha ágyban feküdt Végh Albert s szeretetteljes ápolásnak a jótéteményét élvezte. Ápolói voltak: a felesége és a mostoha fia.

Mikor kissé magához tért, felemelte szemét környezetére s bágyadt hangon kérdezte: Ki mentette meg az életemet? Az, a ki szeret téged, válaszolta a hűséges asszony, magában pedig gondolta — a „kölyök”.

nem árulta el, hogy minő melegen érző szív dobog lényének talán némi hidegséget visszatükröző külseje alatt.

De legkimagaslóbb erényét családapai szeretetében kell keresnünk. Hogy hogyan szeresse, gondozza egy apa a gyermekeit, hogyan nevelje az egyház, a haza és a társadalom számára hasznos munkásokká, hogyan biztosítsa ideiglenes és örök üdvüket: abban dr. Bangha István mintakép volt.

Nevelt is tényleg olyan gyermekeket, a kikre jogos büszkeséggel nevezhet minden szülő. Valamennyien épek, szépségtől virulók, fényes szellemi és erkölcsi tulajdonságokkal ékesek.

E tekintetben Nyitrán a Bangha Istvánéknál a boldogabb család nem létezik.

Nem merithetjük ki az elhunyt jeles férfiú élet- és jellemrajzát. Az ő nemes alakja soha sem mosódhatik el szemünk előtt, jó szíve, hithűsége, törhetetlen jelleme vezérlásként fog világítani abban a nagy űrben, melynek a sötétségét mindig megérezzük, midőn Bangha Istvánhoz hasonló katolikus férfiakat keresünk.

A súlyosan meglátogatott családnak ez úton is legmelyebb részvétünket fejezzük ki.

Az elhunyt élettrajzi adatait röviden a következőkben foglaljuk össze:

Dr. Bangha István 1838-ban született Vénéken, Győrmezőgyéren. Középszkolai tanulmányainak elvégzése után a győri egyházmegye növendékei közé vétette fel magát, s mint jeles tehetségű és előmenetelű fiatal levita, a bécsi Pazmaneumba küldetett. Elhagyva a papi pályát, jogi tanulmányokra szánta magát, s előbb a pozsonyi akadémián, azután a budapesti egyetemen kitűnő eredménnyel végezve a kurzusokat, megszerezte a jogtudori diplomát. Rövid gyakornokoskodás után közigazgatási hivatalt vállalt szülőföldjében, de a politikai viszonyok kedvezőtlen alakulása folytán, egyéni függetlenségének érdekében az ügyvédi pályára lépett és iródt nyitott. A hetvenes évek derekán Nyitrára jött, a hol az ügyvédi gyakorlatot haláláig folytatta. Latkóczy János káptalani ügyész halála után a nyitrai székeskáptalan Banghát bizta meg a káptalani ügyek és a kegyes alapítványok jogi képviselővel. Ezt a tisztséget is haláláig viselte.

A gyászoló család a halálesetről a következő jelentést adta ki:

Alulírottak úgy maguk, mint az összes rokonok nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatják szeretett férjének, atyának, öregapának, ipának *Dr. Bangha István* ügyvédnek, a nyitrai székeskáptalan ügyészének f. évi szeptember hó 30-án délután 5 $\frac{1}{2}$ órakor, szívvelhűdésben, 70. éves korában történt gyászos elhunytát. A drága halott hált tetemei folyó évi október hó 2-án délután 5 órakor fognak Nyitrán, a róm. kath. egyház szertartása szerint örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent miseáldozat október hó 3-án d. e. 8 órakor a szt. Ferencendiek templomában fog az Úrnak bemutatni. Nyitra, 1907. szept. 30-án. — Özv. Dr. Bangha Istvánné szül. Marc Irma, felesége. Bangha Hedvig Klótild irgalmas nővér. Bangha István m. kir. állatorvos. Bangha Béla Jézus társaság tagja. Bangha Imre cs. és kir. tüzérhadnagy. Veszprémi Dezsőné szül. Bangha Klótild, gyermekei. Bangha Istvánné sz. Matyuga Margit, menyje. Veszprémi Dezső, veje. Bangha Klótild, unoka. Áldás és bébe lengjen porai felett!

Az elhunyt temetése a város közönségének óriási részvétele mellett ment végbe. Képviselve voltak az összes hivatalok s a helybeli egyletek tagjai is nagy számmal jelentek meg. A szertartást Czeizel Gábor nagyprepost végezte.

A Bangha családot egy nappal a boldogult halála előtt még egy másik gyász eset is érte. *Dr. Bangha Sándorné*, szül. *Fodor Gabriella*, dr. Bangha István sógornéja Szakolcán életének 59-ik évében elhunyt. A boldogult urnóben dr. Hamar Gyula szakolcai kir. járásbíró anyósát gyászolja.

A törvényhatósági választások. A Nyitrai megyei Pártközvettség f. h. 2-án *Mérey* Lajos orsz. képviselő, ügyvezető alelnök elnöklése alatt értekezletet tartott, melyen a törvényhatósági választások dolgát beszélt meg. Az értekezlet első sorban a választási elnökök személyére nézve állapodott meg, azután a választandó bizottsági tagokra vonatkozólag tette meg jelöléseit. A jelöltek neveit később tesszük közzé, ez alkalommal csak annyit hozunk párteleink tudomására, hogy a kerületekből a központhoz beérkezett ajánlásokat az értekezlet *változtatlanul* tette magáévá. Több kerületből azonban eddigelő még semminő értesítést nem kaptunk az illetékes vezető férfiak megállapodásairól. *Sürgősen kérjük ennél fogva elvbáráinkat, sziveskedjenek jelöltjeik jegyzékét Mérey Lajos ügyvezető alelnök úrhoz, vagy szerkesztőségünkhez beküldeni.* Jelöléseket kerünk névszerint: a szakolcai, vágyuhelyi és galgóczi orsz. képviselő választási kerületek *törvényhatósági* kerületeiből. Továbbá: Tuzsina, Gajdel, Nagysurány, Komjáth, Póstyén, Nagykosztolány kerületekből.

Azt is már most jelezhetjük, hogy jelöltjeinket választási küzdelemmel kell keresztülvinnünk, mert elfogadható, méltányos pártközi megegyezésre nincs kilátás.

Dr. Tóth János siremlékére utólagosan küldött Rác István 5, Bérhelyi Antal 50 K.-t. Ezt hozzáadva a mult számban kimutatott 2423 K.-hoz, lesz összesen 2478, azaz kettőezer-négyszázhetvenyolc korona. Halás köszönettel nyugtázzuk.

Köszönetnyilvánítás. Felkérteünk a következő sorok közlésére: Mindazok, akik megjelenésükkel, illetőleg részvételükkel mély fájdalomukat enyhíteni iparkodtak, fogadják igaz hálánkat és őszinte köszönetünket.

A gyászoló Bangha-család.

Személyi hír. Mtr. J. Clark londoni főkonzul a mult héten mint Gróf Apponyi Lajos magyarországi udvarnagya vendége több napot Nagy-Apponyban töltött.

Kinevezések. A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök a pénzügyi biztosok létszámából *Stolcz* Nándort Galgócra, *Györgyösi* Györgyöt Nyitrára pénzügyi főbiztosokká nevezte ki.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Véber* Mária aurelházi állami óvodnót a nyitraszucsányi állami óvodához helyezte át. — *Báthy* Gyula m. kir. honvédhadnagy Lévaról Nyitrára helyeztetett át.

Eljegyzés. *Boronkay* Lajos kataszteri mérnök eljegyezte *Bacsá* Mariska kisasszonyt Nyitráról. — *Molnár* József beludvarnokai tanító jegyet váltott özv. *Révész* Lajosné szül. *Vagen* Mária úrnővel.

Hymen. *Tombor* Jenő a vezérkarhoz beosztott m. kir. honvédfőhadnagy szept. 25-én Lévan egybekelt *Bolemann* Jankával, özv. dezseri *Bolemann* Edéné leányával. Az ifjú pár az esküvő után délvidékre utazott. — *Dr. Griell* Kálmán, m. kir. vegyész mult szombaton vezette oltárhoz a nyitrai irgalmas nővérek templomában Ripa Lujza kisasszonyt, Ripa Gottlieb nyitrai műkertész leányát.

Autonomiai képviselő-választás. Az esztergomi egyházmegyében Dr. Prohászka Ottokárnak püspökké történt kinevezése folytán megüresedett egy mandátum. Az érsekújvári kerület papsága mult hó 26-án adta le szavazatait, mely alkalommal dr. *Machovich* Gyula tardsokéddi plebánusra 15 szavazatot (17 közül) esett. A radosnai alesperesi kerület papsága — egynek kivételével — szintén dr. *Machovichra* adta le szavazatait.

Ünnepélyek. A Nyitrai Keresztény Munkásegylet, folyó évi október hó 13-án, vasárnap Özv. *Hervert* Antalné úrasszony zászlóanyasága mellett zászlószentelési ünnepélyt tart. Az ünnepély sorrendje: Reggel 8 órakor gyülekezés az egyesület helyiségében (Vármegyeháztér 8. szám). 9 $\frac{1}{2}$ órakor díszfelvonulás a plebáni templomba. 10 órakor szent mise a székesegyházi énekhar közreműködésével. A szent mise után méltóságos gróf *Batthyány* Vilmos dr., püspökoadjutor ünnepélyes szent beszéd kíséretében, beszenteli az egyesületi zászlót. A szertartás után a szegbeverések történeke. 11 $\frac{1}{2}$ órakor a díszmenet visszatér az egyesület helyiségében megtartandó diszgyűlésre, melynek tárgysorozata a következő: 1. Hymnus. Énekli az egyesület énekara. 2. Megnyitó. Tartja *Jeszenszky* Alajos díszelnök. 3. Alkalmi beszéd. 4. A szegbeverés folytatása. 5. Szózat. Énekli az egyesület énekara. A díszgyűlés után 1 órakor társasbéd. Este 7 órakor színelőadás. Színre kerül: 1. *Boldogorszag.* Keresztény szociális dráma három felvonásban előjátékkal. Irta *Erdősi* Károly. Rendező *Risnyovszky* János p. tag. 2. *Allegorikus kép.* A színelőadás után tanmulatság. A jegyek ára: A társasbédhez személyenként 2 kor. 50 fillér, az esti színelőadásra 1 kor., rendes tagoknak 50 fillér. A társasbédhez a jegyek csak október 8-ig válthatók az egyesületben. Az esti ünnepélyhez később is. A vidékről jövő vendégek tisztelettel kéretnék, hogy érkezésük pontos idejét okt. 8-ig beárrolják az egyesület vezetőségével közöljék.

A nyitrai kath. legényegylet fennállásának huszonötödik évében és zászlószentelése huszonötödik fordulójára napján, 1907. évi október hó 20-án tartja Nyitrán, munkakiállításal összekötött ünnepségeit a már lapunkban is közölt program szerint.

A nyitrai közkórház ünnepe. Október 4-én volt az intézet érdemekben és áldásban gazdag, közszeretben álló igazgatójának, *Dr. Biringer* Ferencnek névtünepe. Szép és meghatározó ünnepe volt ez az intézetbelieknek, mely emlékeztetőköl el nem mulik soha. Az a ragaszkodás, az a szeretet, az a megbecsülés a mi úgy a tisztviselői kar, a személyzet valamint a kórházban lévő szegény, balsorsüldözöttek részéről nyilvánult — a legszebb jutalma lehet a közpályán működő embernek. Különösen a tébolydai osztályon lévő betegek szeretetének, örömeinek nyilvánulása volt a legmeghatóbb. A tisztviselői kar nevében dr. *Babó* Tivadar osztályvezető orvos szép beszédben üdvözölte az ünnepeket, majd a Szent Vince szerzetbeli irgalmas nővérek főnök-nőjük vezetése alatt üdvözölték. Az üdvözölő beszédekre az ünnepeket meghatottan válaszolt, beszédeiben megköszönte ama szeretetet, megbecsülést, figyelmet, a mely személye iránt nyilvánult, — az elmebetegek osztályán a szegény betegek iránt tápláló és atyai szeretet érzetével telt remek beszédeben köszönte meg azt a sok jó kívánságot, a mely ajkukról a mai nap megnyilatkozott. — *Dr. Biringer* Ferencnek ez évben 23 dik névnapját ünnepeleék a kórházban, adja a jó Isten, hogy még számtalanszor ünnepelehesék, hogy úgy szellemi, mint testi ereje ne csökkenjen, mert tudása, bölcs, előrelátó, helyes vezetése alatt az intézetet eme vidéki intézmények között első, mondhatjuk irányító szerephez vezette, — a hol nem egy, hanem sok embertársunk nehéz bajában nyer ért, — gyógyulást. Isten eltesse soká. *Egy jelen volt.*

A gőzmalom munkásokért. A nyitrai Back-féle gőzmalom munkásait az a veszély fenyegeti, hogy — habár talán csak rövid időre — elvesztik keresetüket, amennyiben a malom vagyonhiány miatt nem lévén képes a lisztet szállítani, kénytelen lesz az üzemet megakasztani. Az anyagi érdekükben fenyegetett munkások a keresztény munkásegyletűhöz folyamodtak, melynek kérésére a malom igazgatósága táviratilag fordult *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszterhez, hogy a vagyonhiányon a lehetőséghez képest segítsen. A ker. munkásegylet ezen kívül az igazgatóság kérésének támogatására *Mérey* Lajos orsz. képviselőt kérte fel, a ki szives készséggel ígérte meg, hogy az ügyben személyesen fog a miniszternél közbenjárni.

Hangverseny. Mint értesülünk, f. hó 15-én *Szántó* Jani ismert hegedűművész nagyszabású hangversenyt rendez a nyitrai nemzeti színházban. Közreműködik egy hírneves zongoraművész is. Felhívjuk a közönség figyelmét a ritka műélvezetet ígérő hangversenyre; műsora úgy a műértő, mint zenekedvelő közönséget egyaránt érdekelni fogja.

A ker. szocialisták népgyűlése. A munkásosztály jövője nálunk az általános választói joghoz van kötve. Azt a sok bajt, miről panaszkodik, csak egy komoly és számottevő szociális párt munkája fogja orvosolhatni, csak ez viheti ügyét állandóan előre. A párt megteremtése pedig alig képzelhető az ált. választói jog behozatala nélkül. A ker. szocialisták programjának ép azért sarkalatos pontja az általános választói jog. Most, hogy mindinkább aktuális lesz a kérdés, a ker. szocialisták ünnepélyesen is állást foglalnak mellette és csatasorba állítják összes híveiket. Szeptember 29-én minden jelentékenyebb egyesületük népgyűlést tartott. Nyitrán aznap d. u. 4 órakor folyt le a népgyűlés a ker. munkásegyletben. Csak négyöt százan jelentek meg, de mind iparos és munkás, vagy olyan, kit az által. választói jog közelebbről érdekel. A gyűlés egyetlen tárgya az általános választói jog volt. *Kaszala* János dr. magyar nyelven beszélt róla. Az ország nyomorúságos politikai társadalmi és gazdasági helyzetének legfőbb oka, hogy a nemzet legnagyobb rétege a munkásosztály a multban nem folyt be a törvényhozásba s azok, kik az országgyűlésbe jutottak, nagy részben a korrupt választási rendszer szolgálatai voltak s nem törődtek a munkásosztály ügyével. Ker. szociális politikai pártra van szükség, melyet az általános választói jog fog létesíteni. *Krajcsovic* István tót nyelven a hallgatóság folytonos eljenzéssel és tpszal kísért tetszés nyilvánításai között azon ellenvetéseket cáfolta, miket az általános választói jog ellen szoktak felhozni. A népgyűlés, melyen demokraták is részt vettek, a legszebb rendben folyt le. Egyhangulag határozatba ment, hogy a népgyűlés szükségesnek tartja egy ker. szoc. orsz. politikai párt megalakulását s ennek érdekében kivanja az általános titkos közönségekint való választói jogot. A gyűlés után a közönség a termekben s

az udvaron oszlott szét és sokáig lelkesen beszélt az általános választói jogról. Ha igaz, hogy a múltban a nép nagy hibája volt a jogairól való tájékozatlansága s az azokkal való nem törődés, úgy a lefolyt népgyűlés sokat javított e hibán. A ker. szocialisták ily gyűlései föl fogják ébreszteni azt az öntudatot, hogy a nemzet zöme a munkásnép is részt vehessen a törvényhozásban s önmaga intézhesse sorsát.

Egyházmegyei hírek. Kolos Károly, szkacsáni segédlelkész a betegsége miatt ideiglenesen felmentett *Juráček* István helyébe ideiglenes plebánshelyettesnek küldött Kesseleőkeőpohragyra és *Zsiedek* Antal segédlelkész áthelyeztetett Belpatakáról Szkacsánba.

Állandó választmányi ülés. A vármegye 1908. évi költségvetési előirányzatának törvényszerű előkészítése végett Nyitrai megye állandó választmánya október hó 8-án d. e. 9 $\frac{1}{2}$ órakor a vármegyei székház nagytermében ülést tart.

Értesítés. Kérjük a keresztény szocialisták zászlószentelésén résztvevő m. t. közönséget, szíveskedjék tudomásul venni, hogy: 1. A távorról jövők vonatkozásában ideje bejelentendő. 2. A zászlószegek, ha címzettek velük zászlónkat diszíteni szándékoznak, okt. 10-ig az egyesület címére küldendők. 3. A gyülekezés úgy a testületek és vendégek, mint a r. tagok részéről az egyesület helyiségében (Vármegyháztér 8.) történik 8 órától fél 10-ig. 4. A zászlóval bíró egyesületek az alatt, más testületek legalább külön csoportokban vesznek részt a diszmenetben a templomba és vissza, megállapított rendben. A többi t. vendég a testületek után foglal helyet a menetben. 5. A zászlószöveget a testületek s hivatalok képviselői s a vendégek a templomban, (Piaristák t.) az egyesület tisztikara és szakszervezetei az együletben verik be a zászlórudba. 6. A társasbédén résztvevők okt. 10-ig válthatnak jegyet az egyesület irodájában. Nyitra, 1907. okt. 6-án. *Zászlóbizottság.*

Uj oltáregylet a vidéken. Ribényben új oltáregylet alakult, mely a nyitrai anyaegyletnek 68-ik fiókja. Az új egylet 441 tagot számlál. Szép kezdet, mely a virágzás csiramagvait hordja méhében.

A szüret. A vén Zóbor néhány nap óta vígságnak a tanyája, folyik javában a szüret, mely ebben az esztendőben úgy minőség, mint mennyiség tekintetében kielégítő eredménnyel fogja megörvendeztetni a szőlőgazdákat.

Adomány. Bérhelyi Antal barnesboroi (Amerika) apostoli missionárius lapunk útján 50 K.-t küldött Szt. Antal kenyerére a nyitrai irgalmas nővéreknek. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

Okt. 10. Nyitrán. A népesalók legújabb jelszava „le a nacionalizmussal, le a magyar nemzeti eszmével“, gyenge viszhangra fog találni Nyitrán. A nemzetköziség ünnepe nem kell a becsületes munkásnépnek. Nem sztrajkol, hogy egy napi bért áldozzon a hazaárulás költségére s tartózkodni fog minden utcai tüntetéstől. A város szemetes kocsija a „Nyitra“ ugyan azt a hirt hozta, hogy a helyi hordógyár munkásai a „nagy ünnepre“ munkaszünetet kapnak, de mi nem hiszünk e furcsa sztrajkban, mely a munkaadó engedélyével történnek. Minden komoly munkaadó műhelyében hétköznap lesz okt. 10-ike s a tisztességes munkás a gyalupadnál, vagy pörölynél munkásöltönyben tölti e napot. Nem köt vörös zsinéget a nyakára, hogy a korcsmáiban azon lógassa nehéz fejét. Csak a Jakabok nem fognak dolgozni, kik máskor sem szoktak, hiszen a százezernél több „fölvilágosodott“ munkás, kiknek most kegyképen egy nap szabest engednek, az egész esztendőn át dolgozik rájuk. S ha mégis akadnak, kik szégyent hoznak a nyitrai munkásnépre, azoktól távol áll az igazi munkásosztály, mely nem 10-én, hanem 13-án és 20-án ünnepel. A magyarok Nagyszonyának ünnepén zászlót szentel a keresztény szociális egyesület. Okt. 20-án jubileumot áll a kath. legényegylet. Ott lesznek Nyitra város igazi

munkásai, hol a nemzet, egyház s a becsületes munka elvei fognak ünnepi fényben ragyogni. S reméljük velük fog ünnepelni a város egész közönsége. Mert bár sokfelé osztja meg társadalmunkat a műveltség, vagyon és különböző foglalkozás, a hon igaz szeretetében mindnyájan találkozhattunk, kell is, hogy találkozzunk.

Birtokvásárlás. Vindischgrätz herceg bicsesfalui birtokát, melyet az udvar annak idején tudvalevőleg Erzsébet kir. hercegnő, királyunk unokája számára vett meg, Elek Pál a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság vezérigazgatója szerezte meg 1,400,000 koronáért. Az új birtokosok szaporodnak, a magyar föld pusztul.

Az érsekujvári járás szolgabírói székhelyének áthelyezése. Ersekujvár város képviselőtestületének mult hó 27-én tartott rendes havi közgyűlésén felolvasott gróf Andrássy Gyula belügyminiszter rendelete, melyben a szolgabírói székhely legkésőbb 1908. nov. 1-ig Nagysurányból Ersekujvárra áttenni rendeli el. A képviselőtestület elhatározta, hogy sürgetn fogja a rendeletnek mielőbbi végrehajtását.

Betiltott népgyűlés. A vágújhelyi választókerület tót nemzetiségi pártjának szeptember 29-ére tervezett népgyűlését a vágújhelyi főszolgabíró azzal az indoklással tiltotta be, hogy a bejelentést aláíró egyének személyében a rend fenntartására nem talált elég biztosítékot.

Rendetlenségek egy zsidó iskolában. A közoktatásügyi miniszternek jelentették, hogy a vágújhelyi izraelita reáliskolát fontartó egyesület pénzkezelésében szabálytalanságokat követtek el. A miniszter elrendelte a vizsgálatot és vezetésével Pirchala Imre királyi tankerületi főigazgatót bizta meg. Az egyesület elnöke, titkára, ügyésze és pénztárosa lemondott állásáról.

Óvodát Nyitraivánkának. Nyitraivánkáról írják lapunknak: Egész sora van már a gyermekbaleseteknek, melyek követelve sürgetik a rég tervbe vett, s a tanügyi hatóságok fiókjainak homályában késő óvoda létesítését Nyitraivánkán. A f. évben Nyitraivánkán és tőzsomszédságában Lükigergelyfalun következő gyermekszerecsétségek történtek. Ivánkán májusban a köröskényi póstakocsi elgázolt egy 3 éves leánykát. A gyermek meghalt. Júliusban a lükigergelyfalvi malomnál játszódozó gyermek a Nyitrába fulladt. Ugyanott augusztusban egy 5 éves gyermek pipaszárral szájában megbotlott, a pipaszírral átfurta s agyát is megsértette. Szept. 21-én egy két éves leányka szülei udvarán a hatóságilag előirt dézsa vízbe fullt be. Végül a szeptemb. 27-én pusztított tűzvész alkalmával, mint már közöltük, 2 kis gyermek lelte halálát a lángok között. Nyitraivánkán és Lükigergelyfalun csupa mezőgazdasági napszámos és béres lakik, a kik gyermekeiket hosszabb rövidebb időre nap-nap után kénytelenek magukra hagyni a mezei munka idején. Ehhez hozzájárul, hogy e két község magyar nyelvhatár s így már ez a körülmény is indokolta tenné egy jó óvónak a létesítését. Talán a FMKE. sem végezne céltalan munkát, ha egy kicsit ezen közel fekvő és mégis elhagyott nyelvhatáros községek felé nézne.

Uj gyermekmenhely. Ruffy Pál miniszteri tanácsos, az állami gyermekmenhelyek orsz. felügyelője a mult napokban Ersekujvárról járt, a hol a város plebánosával Erhard Viktorral és Miklóská Aladár polgármesterrel egy létesítendő gyermekmenhely ügyében tárgyalt. Egy másuttan létesülnék körülöttünk a hasznos intézmények, csak Nyitra város nem juthat semmihez, pedig egy gyermekmenhely ebben a csavargó gyermekekkel telt városban bezeg elkellene!

A nagy koldus. Valahányszor oly szerencsétlent látunk, ki igazán koldus kenyérré szorul, megessik a szívünk. Valamely szomorú csapás lökte ki az utcára s övéiben nem volt könyörület, hogy segítsenek rajta. Lopni nem akar, tehát koldul. A jobb sorsra érdemes házról-házra jár s bekopog az ajtón: adjatok alalmiszrát. Szép Magyarországon, a tejjel-mézzel folyó kánaánban, hol minden hétre esik néhány elvert vagyon, hol a gazdag egyházat a szekularizáció fenyegeti, annyi a koldus, mint kevés helyen a világon. Legsomorúbb csoportjuk a jótékonycélok, köztük van a kath. sajtó a nagy koldus.

Miként az élet nyomorékjai a kegyhelyeken a bucsujárók útjára telepednek s béna tagjaikat mutogatva csikarják ki az átmenők szánakozását. elment ő is a kath. nagygyűlésre, elsírta panasztát, s az egész országban hangzott esdő szava. Kapott is néhány garast, meg szép ígéretet. Nos itt az ideje, hogy megvalósítsuk az ígéretet. Mindenkit kötelez, ki egyetért a kath. nagygyűléssel, ki igazán katolikus. Minden városban, községben kell megalakulnia a sajtóegyesületnek. Egyszerű a módja. Alljanak össze mindazok, kik bármi csekély évi összeget adományoznak a kath. sajtóra, s annak termékeit, lapjait terjeszteni fogják. Akad mindenütt vagy kath. kör, vagy néhány lelkes ember, ki a szervezés és kezelés munkáját elvállalja. Nyitrán, hol a 8—9 ezer katolikus között, a papokat leszámítva, csak 45 mondd negyvenöt ember járhatja a legolcsóbb kath. lapot, igazán szükséges a sajtó pártoló egyesület megalakítása. Csak ha mindenütt tetté válik a szó, érvük el a célt. S nem fogjuk megbánni, ha segítünk a kath. sajtón. Busásan meghozza kamatját minden fillérünk. A gazdasági téren ő tanít meg a becsületes boldogulás módjára, a családba, közéletbe ő hoz tisztességes gazdálkodást, öntudatot, önértet, a vallásnak ő védi meg erkölcsét, vagyonát. Megment attól, hogy mi is koldusbotra jussunk hazánkban. Itt említjük meg, hogy minden jelentkezőnek akár naponkint 2 fillér készpénzfizetés mellett, akár havi utólag fizethető 60 fillérért házához hozatjuk a legolcsóbb s kitűnő napilapot, az „Uj Lapot“.

Szocialdemokrata és nemzetiségi szövetség. A szocialdemokraták Trencsében okt. 6-án tartandó gyűlésükre *Pelczéder* Agostont és dr. *Blahó* Pál tót nemzetiségi képviselőt jelentették be szónokoknak. Blahó nevével főképp a szociákat akarják behozni, akik már a mult héten voltak értesítve a tót nemzetiségi képviselő jöveteléről. A rendőrkapitány a bejelentést nem akarja tudomásul venni.

Az érsekujvár-nyitrai vonal elsőrangúsítása. A kereskedelmi miniszter tudomásul vevén a Nagysurány, Komjáth és Nyitraivánka állomások közigazgatási bejárásáról felvett jegyzőkönyvet és az egyetértőleg létrejött megállapodásokat, utasította a m. kir. vasúti és hajózási főfelügyelőt, hogy a megkezdett munkálatokat és a vonal elsőrangúsítását hajtsa végre. A fontos átalakítás tehát nem sokára megtörténik. Ezzel függnek össze azok a munkálatok is, melyek a nyitrai vasúti állomás bővítésénél végeztek. A pályaudvar ugyanis új rakodóhelylyel bővítettett, mely egy igen tágas és bazalt kockakövel kirakott terület, két rakodó vagánnyal bir, melyeken 50—60 kocsinak a forgalma is könnyen lebonyolítható. A rakodóhelyhez kövezett feljárók épülnek a teherszállítás megkönnyítésére.

Zsidó tanítónő egy állami kath. iskolában. Lapunk multkori számában ily címen közölt híreinkre vonatkozólag, még a következőket írja tudósítónk: A nagytapolcsányi áll. elemi iskolát ezeltől 27 évvel alapították s ebben az iskolában még zsidó tanító nem volt soha. Hogy miért nem alkalmazott a kormány zsidó tanítót, azt azon egyszerű okból lehet kimagyarazni, hogy ebben az állami intézetben élvette jár zsidó tanuló, mert Nagytapolcsányban egy 6 tanerős zsidó elemi iskola is van. De meg a zsidó nemzeti érzés és faji összetartás oly erős, hogy például emancipált gondolkodású zsidó szülő, ki gyermekét az áll. iskolába adná, a hitközség részéről apró kellemetlenségben is részesülhetne ezért. Konkrét eset: a Stern Sámuel kis lánya, ki azelőtt az áll. iskola növendéke volt s most a zsidó iskolába jár. A nagytapolcsányi áll. elemi iskola tehát növendékeinek vallását tekintve katolikus. A zsidó vallású új tanítónő Philippsohn Leontin osztályába 36 növendék jár, ezek közül egy zsidó, egy evang. és 34 kath. vallású. Az új tanítónő ennek folytán a legfurcsább helyzetbe jutott, melynek kényszere alatt még keresztet is vet a gyermekekkel. Erről aligha van tudomása a közoktatásügyi miniszternek, hogy ily komédiát űz az új áll. zsidó tanítónő, s nem hiszem, hogy merete volna ezt föltételezni Philippsohn Leontin protektora — Farkasházy Zsigmond orszgy. képviselő (ki mellesleg megjegyvezve szintén zsidó.) Azon kath. szülők, kikből nem aludt ki még a vallás szeretete, megdöbbenve sóhajtoznak jogorvoslás után. Mert nem kevesebbről van itt szó, mint a zsidó világnézet és szellem terfglalásáról. Ez a szellem sem a keresztény világnézettel, sem a magyar hazafisággal össze nem fér. Intelligens uri családok aggodnak gyermekeik elzsidósítása miatt s nem egy családi tűzhelynél feltik gyermekeiket. Dacára, hogy az állami oktatás ellen-

lábaisi vagyunk, elfogulatlan meggyőződésünk sürget annak kinyilvánítására, hogy eddigelé a nagytapolcsányi áll. iskola érdemes tantestülete hivatásának magaslatára emelkedett és a kath. gyermekek vallási erületét öregbíteni törekedett. A tantestület mind a 6 tagja kath. vallású volt s ily szellemben nevelték növendékeiket s működésük igazolta, hogy nemcsak tanították, de nevelték is a reájuk bízott növendékeket. Mióta a világ áll s mióta a tömeges, vagyis iskolai tanítás rendszere dívik, minden tanító és minden ember meghajolt ama elv előtt: „Amilyen a tanító, olyan az iskola”, amiből következik, hogy a nagytapolcsányi áll. iskola azon osztályában, melyben zsidó tanító tanít, zsidó szellemű lesz az iskola. Igaz, hogy az nem bűn, ha valaki zsidó, de a kath. gyermekeknek zsidó kezekbe való juttatása már a bűn csírát hordja magában. Így van meggyőződve a nagyközönség is, melynek legsürgösebb óhaja, hogy Philippsohn Leontin oly iskolába helyezessék, ahol — nem kell kereszteset vetnie.

Bkrs.

Olyan törekvés föltétlenül megérdemli támogatásunkat, hol arról van szó, hogy a gazda minél magasabb árak mellett értékesítse terményeit. Gazdálkodó olvasóinknak tehát ezúttal is tudtára adjuk, hogy Mauthner Ödön magnagykereskedése Budapesten a nyáron kezdett akcióját folytatja, t. i. a **természettől arankamentes** lóhere és lucerna magért nemcsak a napiárnál, hanem egyáltalán az itt nálunk elérhető áránál is lényegesen magasabb árakat fizet. Helyénvalónak tartjuk tehát a gazdákat emlékeztetni, tudassák a Mauthner-céggel, még pedig minta melléklésével, ha arankamentes lóhere — vagy lucernamag felett rendelkeznek.

Tejmunkásképző tanfolyam. folyó év november hó 1-én veszi kezdetét a kisbéri ménésbirtokon. Ezen tanfolyamra nyolc ösztöndíjas tanuló fog felvételt, akik ingyenes ellátásban részesülnek, ezenkívül pedig kisebb kiadásaiik fedezésére havi hat korona munkadíjban részesülnek. A felvételnél kiszolgált katonák, továbbá azok, kik a tehenészetekben esetleg tejjgazdaságokban alkalmazva voltak, előnyben részesülnek. Egyébb pályázati feltételek a nyitramegyei gazdasági egyesületnél tudhatók meg.

Baromfi-kiállítás. Baromfi tenyésztők Országos Egyesülete 1907. év november hó 28-ától december hó 1-ig Budapesten a Városligeti Iparcsarnokban nemzetközi baromfi kiállítást rendez. Bejelentési határ 1907. év november 5. Kiállítási tervet a nyitramegyei gazdasági egyesületnél megtekinthető, melyet egyébként az érdeklődőknek a kiállítási iroda Budapest IX., Üllői-ut (Köztelek) díjtalanul küld.

Második lóvásár Érsekújvárott. A nyitramegyei gazdasági egyesület elhatározta, hogy ezentúl évenként nem csak tavasszal, hanem őszkor is rendez Érsekújvárott lóvásárt. Az engedély kieszaközléséhez szüksége van azonban a községek abbéli nyilatkozatára, vajjon a második lóvásár ellen nincs-e kifogásuk. Ez ügyben már meg is tette az egyesület a szükséges intézkedéseket.

Marmorek tanár Pöstyénben. Marmorek tanár, a híres párisi bakteriologus, aki legujabban a tüdővész elleni szérummal lepte meg a világot, izomrheumája gyógyítása céljából Pöstyénfűrdőbe érkezett. Egy hírlapíró beszélgetést folytatott az érdekes vendéggel, aki elmondta, hogy mint 27 éves végzett orvos Bécsből Párisba ment azzal a szándékkal, hogy néhány hónapig az ottani egyetemen továbbképezze magát. A véletlen Pasteurral hozta össze a fiatal orvost, ki felismerve talentumát, maga mellé vette. A sebfertőzés szérumáról irt dolgozata meghozta neki a Pasteur-intézet laboratorium főnöki állását. Később a tüdővész bacillusaival kezdett behatóan foglalkozni és 10 évi párisi tartózkodás után közzétette a tüdővész elleni szérumról irt dolgozatát. Természetes, hogy a fiatal bécsi orvos szédületes sikerét bizonyos körökben nem nézték jó szemmel, maga az intézet igazgatója sem. Pasteur sem élt már akkor s így Marmorek levonva egyrészt a közte és az intézet vezetősége közt felmerült, tisztán tudományos jellegű nézeteltérés konzekvenciáját, másrészt pedig kizárólag a saját felelősségére akarván dolgozni, otthagya az intézetet s nagy, főleg anyagi nehézségek leküzdése után bevonulhatott a saját laboratóriumába, ahol már 3 esztendeje kizárólag tudományos kutatásainak él. Széruma, amelylyel az egész világon folynak a kísérletek, kitűnően bevált és annak közforgalomba való bocsátása már csak rövid idő kérdése. Marmorek azzal fejezte be a beszélgetést,

hogy hite és meggyőződése szerint megoldotta korunk legégetőbb problémáját, a hazánkban is felelmetesen pusztító tüdővész kérdését.

Versenyárgyalás. A m. kir. pozsonyi IV. honvédkerület hadbiztossága kerületbeli állomásokon elhelyezett csapatok kenyér és zabszükségleteinek biztosítása céljából pályázatot hirdet. A versenyárgyalások Pozsonyban f. é. október hó 18-án, Nyitra október 15-én, Trencsénben október 23-án és Érsekújvárott október 7-én fognak az illető honvédezed kezelőtiszt irodájában megtartatni.

Piaci árak. Szeptember hó 25-én. (100 kilogrammonként koronákban): Buza 20.—20.40, rozs 18.—18.50, árpa 17.—18.—, zab 15.50—16.—, tengeri 16.—16.20. Látható készletek (mértérmázsákban) Buza 40,000, rozs 4000, árpa 3000, zab 300, tengeri 600. — A szüret kezdetét vette, a must és a szőlő termés igen jó. A mezei munkák serényen folynak.

7869/1907. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Nyitra r. t. város képviselőtestületének 120. közgy. 4203. kig. számú véghatározatához képest, a Váralja-utca csatornázási és burkolati munkálatának vállalati úton leendő biztosítására 16,076 korona előirányzott összeggel pályázatot hirdetek.

A vonatkozó írásbeli zárt ajánlatok 1907. évi október hó 19-ik napjának d. e. 9 órájáig a városi iktatóhivatalban nyújtandók be. Bánatpénzül a vállalati összeg 5%-a szolgál, melynek a városi pénztárnál történt letételéről szülő elismervény az ajánlathoz csatolandó.

A városi képviselőtestület fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között szabadon válassz.

A műszaki iratok és a vállalati feltételek a városi mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nyitra, 1907. évi szeptember hó 28.

Faschler Ferenc s. k.

141. 1—1.

polgármester.

Hegyi csemege-szőlőt

Igen édes és zamatos fajokban 5 kilós kosarakban helybeli postán feladva 3 kor.-ért; finom hegyi tüzésfehér bort 1 literes üvegekben 80 fill., egy literes üvegekben 1 korona 10 fillér; burgundi vörös bort literes üvegekben 1 korona 40 fillérért

125. 6—6. utánvétellel szállít

Pécs Ede szőlőbirtokos Nyitrán.

Szőlőoltványokat

szállít, fajtisz-taságért jótállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti 144. 1—20.

első szőlőoltvány telep

tulajdonos: Caspari Frigyes, Medgyes 96. sz.

(Nagyküküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben találhatók az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, emellett minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

2163.907. tkvi sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bíróság közlésezi, hogy a privigyeni Takarékpénztár részvénytársulat végrehajtónak Rusnyák István és Cservenák János végrehajtást szenvedők elleni 89 kor. és jár. kielégítési iránti végrehajtási ügyében a területéhez tartozó Lomnica község

43. sz. tkjvében I. 1—4. sor. a. foglalt s B. 1. a. Cservenák János (nős Mazánik Erzsébettel) nevén vezetett ingatlan, u. ott 44. sz. tkjvében I. 1—2. sor. a. foglalt s B. 1—4. a. Cservenák János (nős Mazánik Erzsébettel) Janovcsék Pál (nős Ivanics Annával) Drabecz Pálné sz. Janovcsék Katalin, és Janovcsék Menyhért (nős Pánisz Magdával) nevén vezetett ingatlan és közös legelő- és erdőilletőség s az u. ott 46. sz. tkjvében I. 1—10. sor. a. foglalt s B. 1. a. Rusznyák István (nős Cservenák Rózával) nevén vezetett ingatlan 1907. évi november hó 14. napjának délelőtt 10 órakor Lomnica községében 1093 kor., 375 kor., 334 kor. kikiáltási ár és 109 kor. 30 fill., 37 kor. 50 fill., és 33 kor. 40 fillér bánatpénz letétele mellett becsáron alul is eladatni fog.

A vételár az árverés napjától számított 30, 60, 90 nap alatt három egyenlő részletben 5% kamattal együtt a bírói letét pénztárba fizetendő részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek a bíróságnál valamint fentnevezett község előjáróságánál megtekinthetők.

Privigyén, a kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóságnál 1907. augusztus 2.

(P. H.)

Reitzner,

kir. albiró.

142. 1—1.

2119.907. tkvi sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bíróság közlésezi, hogy Richter Ignác végrehajtónak Czeisel András végrehajtást szenvedő elleni 856 kor. és jár. kielégítési iránti végrehajtási ügyében a területéhez tartozó Német-Próna község 357. sz. tkjvében I. 1—2. sor. a. foglalt s B. 1—3. alatt Zeisel András és Weisz sz. Czeisel Janka nevén vezetett ingatlan 1907. évi november hó 26. napjának d. e. 10 órakor Német-Próna községében 718 kor. kikiáltási ár és 71 kor. 80 fillér bánatpénz letétele mellett becsáron alul is eladatni fog.

A vételár az árverés napjától számított 30, 60, 90 nap alatt három egyenlő részletben 5% kamattal együtt a bírói letétpénztárba fizetendő részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek a bíróságnál valamint fentnevezett község előjáróságánál megtekinthetők.

Privigyén, a kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóságnál 1907. augusztus 13.

(P. H.)

Reitzner,

kir. aljárásbíró.

143. 1—1.

Ház-eladás. A káptalan-utcai 1. sz. ház szabad kézből eladó, vagy nov. 1-re bérbeadó.

Értesítés.

A m. t. közönség becses tudomására hozom, hogy

gyárkémény-, torony- és templom-építést, gőzkazán befalazást, ilyenmő renoválást, rabitz munkálatokat s bármilyen speciális építészeti munkát, mint az egész Felvidéken egyedüli képesített specialista elvállalok.

A m. t. közönség szíves pártfogását kérem

Csernyák Antal,

135. 5—10

specialista, kőműves-mester.

Iroda: Nyitra, Rét-utca 11. sz.

Legmegbízhatóbb cég!!

SULGÁN ANDRÁS

cipész 110. 40—52.

a nyitrai 14. honvéd-gyalogezred tisztikari szállító

Nyitrán, Megyeház-utca 7.

Készít mindennemű cipőket a legjobb anyagból a legelegánsabb kivitelben

ortopédiai rendszer szerint.

Továbbá készít tisztí lovaglócsizmát mérték után a legelőnyösebb feltételek mellett.

Gyors és pontos kiszolgálás!

Allandó nagy cipőraktár!

Allandó nagy cipőraktár!

Alapított 1869-ben.

Nyitrai Népbank mint részvénytársaság

elfogad betéteket a legjutányosabb feltételek mellett, leszámítol váltókat betéti könyvecskéket; kölcsönöket ad ingatlanokra a legkisebb kamatláb és szabott ügyvédi díjak mellett amortizációra különböző tervekben; előleget ad sorsjegyek-, részvények- és másnemű értékpapírokra; elad és vesz mindennemű értékpapírt napi árfolyamban; felvilágosítással szolgál és mindennemű megbízást teljesít: bank-, pénz- és biztosítási ügyekről.

Az igazgatóság.

Székháza Városháztér 3. sz.

Gombárik István

úri és női fodrász

Nyitrán, Tóth Vilmos utca II. sz.

Ajánlja a mai kor igényeinek teljesen megfelelő s hygienikusan berendezett

diszes úri és női fodrász-termét.

Végez és raktáron tart mindennemű szakmába vágó úri és női hajmunkát, úgymint hajbetétet, frizeteket, frufukat, egész és félpárokákat, hajfonatokat minden színben, női fésülést, haj- és szakállfestést, úgyszintén tyukszemvágást jutányos áron. 105. 9-10.

Vesz vágott és kifésült haját.

Előfizetéseket üzleten kívül is elfogad.

Minden előfizető a kiszolgáláshoz szükséges keféket, fésűket, hajport, bajszkötőt s a többi tartalmazó fiókot kap.

Kihullt hajból fonatokat és egyéb hajmunkákat a lehető legolcsóbban készít.

Ugyanott egy fiu tanulónak felvétetik.

Privigyei Népbank

leszámítol jutányos kamatlább mellett váltókat utalványokat, kötelezvényeket, kisorsolt papirokat és mindennemű biztosított követeléseket.

Előleget ad értékpapírokra, sorsjegyekre, aranyra s ezüstre.

Igen kedvező feltételek mellett folyósít a bank részéről felmondhatlan jelzálog-kölcsönöket kamatozó és amortizációs alakban, 65 évig terjedhető időre, minimális kamatláb mellett és árfolyam levonás nélkül. A drágább jelzálog-kölcsönöket illetékmentesen konvertálja.

Elvállal kedvező fizetési feltételek mellett földbirtokok parcellázását, alagszóvezését és csatornázását.

Vesz és elad mindennemű értékpapírokat, sorsjegyeket, bel- és külföldi pénzeket.

Elfogad betéteket 4 1/2%-os kamatozással mellett. 4. 12.

Felvilágosítás készséggel s díjmentesen.

VAJDA J. NAGY BUTORRAKTÁRA KÁRPITOS ÉS DISZITŐ NYITRA, PÁRUTCA 22. SZÁM ALATT.

Eredeti olajfestmények jutányosan kaphatók.

Van szerencsém a t. butorvásárló közönséget értesíteni, hogy raktáromat, egy újonnan épült emeletes szárnyval kibővítettem, miáltal oly nagy választékkal rendelkezem, mint bármely fővárosi kereskedő.

Kizárólag száraz anyagból és kitünő iparosok által készített fabutoraim, amelyek csak a **legsolidabb** kivitelben készülnek, mindennemű stylben és színben és színben a **legjutányosabb** árban kaphatók. — Kárpitozott butorokban a **legujabb** angol, valamint eredeti magyar újdonságokat hozom.

Tisztelt vevőimet cégem jó hírnevére bátran hivatkozva a legjobb és legmegbízhatóbb kiszolgálással biztosítom.

**VAJDA J. butorkereskedő
kárpitos és diszitő
NYITRA, PÁRUTCA 22. SZÁM.**

3. 12.

Bejegyzett minta. Gyönyörű, hatáskeltő! Törvényesen védve.

Legpompásabb karácsonyfa-dísz az én I. sz. karácsonyfa brillant angyaliharangozásom,

melynek egy keresztény családnál sem szabadna hiányoznia.

Az egész fémből készült, 6 aranyozott angyallal, 30 cm. magas, jótállás a kifogástalan működésért, s a legkisebb valamint a legnagyobb karácsonyfa könnyen ráilleszthető. Az asztalra téve, mint asztalszékenyű használható. A meleg kályhára helyezve pedig gyertyaláng nélkül is jól működik magától.

A három gyertya melege által hevített levegőtől forog a hajtókerék, melynél fogva az azon elhelyezett acélgombocskák a 3 haranghoz ütődnek, miáltal a harangok kellemes, jóleső ezüst esengős, hangot adnak, mely fiatalban és öregben szent karácsonyi áhitatot ébreszt.

Ara darabonként dobozzal és használati utasítással együtt **K 1-50.** 3 db. K 4-25, 4 db. K 5-50, 6 db. K 8-9, 9 db. K 12-12, 12 db. K 15-15, 24 db. K 29-36, 36 db. K 43-50, 50 db. 58-100, 100 db. K 112-112.

2. sz. Ugyanez a karácsonyfa angyali-harangozás, rendkívül elegáns, különösen finom nikelizett kidolgozásban, csavart harangoszlopokkal és három pompásan csillogó ezüst virággal, melyek a gyertyák világánál csodaszépen régyognak, dobozzal és használati utasítással együtt darabonként **K 2-10.** 3 db. K 5-50, 4 db. K 7-25, 6 db. K 10-50, 9 db. K 15-50, 12 db. K 20-25, 24 db. K 39-50, 36 db. K 57-50, 50 db. K 77-50, 100 db. K 150-150.

1-20, 1-50, 2-10; 6 db. dobozban, nagyság és kivitel szerint K 1-40, 1-60, 1-70, 1-80, 1-100. Lametta (angyalhaj) ezüst vagy arany borítékban drbja K 1-10; dióköto-drót 100 db. K 1-20. Üveggolyó-lánc 1 1/2-2 m. hosszú, a golyók nagysága szerint K 1-90, 1-95, 1-20, 1-40. Karácsonyfa-gyertyák 24 db. dobozban K 1-50, nagyobb 15 db. dobozban K 1-58. Gyertyatartók tucatja K 1-50.

Karácsonyi jutalom!

Minden tisztelt vevőm, aki szeptember 1-étől november 30-ig egyszerre legalább 40 korona értékben megrendel, — kap ingyen karácsonyi jutalmul: 1 darab 4343. számú elsőrendű Sas Roskopf „Alarm” ébresztő órát éjjel világító számlappal 4 korona 20 fillér értékben, három évi írásbeli jótállással és 80 oldalas képes főárjegyzékemet az 1908. évről.

Kicsérelés megengedve vagy a pénz vissza, tehát kockázat kizárva! Szétküldés utánvétellel, vagy az összeg előzetes beküldése ellenében.

Legelőszerebb a megrendelést a postautalvány szelvényen eszközölni. A szállítás postafordultával történik. Ezért tehát **okvetlen szükséges** a megrendelőlevélben vagy megrendelési kártyán megemlíteni, hogy a szállítás utánvétellel történjék-e vagy pedig az összeg postautalvánnyal előre elküldetett. Minden megrendelőnek érdekében áll megrendelését lehetőleg december 15. előtt beküldeni, miután december 15. után oly tömegben adatnak a küldemények a postára, hogy azoknak továbbítása nem történhetik oly gyorsan mint rendes körülmények között.

Első óragyár Brűx-ben Konrad János cs. és kir. udvari szállító Brűx 2036 sz. (Csehország)

200 oldalas, 3000 ábrát tartalmazó magyar főárjegyzékem kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldetik. 131. 5-10.

5 korona!

Valódi svajci szab. „Roskopf” rendszerű horgony remontőr óra, felhúzó rugóval, védett óráról svajci horgonyművel, valódi górnaszámológ. szilárd valódi védőlemezszelvényekkel ellátott nikeltokban és sarkos fedéllel, a szerkezet fölött tojásdad kengyel, 36 óráig jár (nem 12 óráig) díszített és aranyozott mutatókkal, pontosan szabályozva, 3 évi írásbeli jótállással drbja K 5-10, 3 darab K 14-10. Másod orennatávká K 1-6, 3 db. valódi K 17-10. Gazdag választék főárjegyzékemben.

7223. sz. Pénztárca egydarab világosbarna szattyánbőrbeli, nagy füzöt-táska, 4 rekesz, rugóbeli-órával, nikeltárral, 9 cm. hosszú, 6 cm. széles K 1-50.

7222. sz. Olcsó jó pénztárca egydarab óra, sima bőrbeli, rugóval, első, marhabőr előre-nyitással, 4 rekesz és névjegytartóval, 3 tárral, 9 cm. hosszú 6 cm. széles K 1-35.

Jobb pénztárca K 1-85, 2-10, 2-80, 3-10, 3-50, 3-80, 4-20 és feljebb.

Kérjen árjegyzékét!

MIT IGYUNK ?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a **természetes szénsvavas ásványviz** erre a legbiztosabb óvószert.

Minden külföldit fölülmúl **hazánk természetes szénsvavas-vizek királya:**

a mohai **ÁGNES**-Forrás.

Millenniumi nagy érdemmel kitüntetve. Kitünő asztali, bor- és gyógyvíz, a **gyomor- és**

égést rögtön megszünteti, páratlan **étvágygerjesztő**, használata **valódi áldás a gyomor- és bélbetegségeknél.**

Kedvelt borvíz! Olcsóbb a szódavíznél! Mindenütt kapható!

Főraktár: Aitner Ferenc urnál Nyitrán.

65. 25-30.

VEREBÉLY GÉZA LEGNAGYOBB S FŐVÁROSI MODERN BERENDEZÉSŰ ÜRI- ÉS NŐI-DIVAT ÁRÚHÁZA NYITRÁN,

Tóth Vilmos utca 4. sz. alatt (a Szarvas-szálloda mellett)

FÉRFI DIVAT: Fekete puha kalapok K. 3.80, 4.80, 5.50, 6.50, 8.50 és 10.—. — Fekete kemény kalapok K. 5.50, 7.—, 9.—, 10.— és 11.— legújabb kivitelben. — Glacé keztyű K. 2.40. — Nyak-kendők rendkívüli nagy választékban a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig.

NŐI DIVAT: 115 cm. Rekordár kelme 94 fill. — 115 cm. Lóden K. 1.56. — 115 cm. őszi és téli kelmek 1.50, 2.—, 2.60, 3.26 és 4.— korona igen szép és tartós kivitelek. — Glacé keztyű 3 gombos K. 2.— — Gyapjú és selyem bluz kelme különlegességek.

Szigoruan szabott árak, azonnali fizetésnél 5% pénztári engedmény.

10.

Kiváló tisztelettel

Verebély Géza.

A „Felvidéki parcellázó és gazdasági bank“ részvénytársaság NYITRA székhelyel.

Vásárol saját számlájára ingatlanokat parcellázás és egészszbeni tovább eladás céljából. Elfogad megbízásokat parcellázások keresztülvételére haszonrészesezés, vagy meghatározott összeg fejében. Közvetít birtokeladásokat és vételeket. Vásárol erdőterületeket kihasználásra, vagy bármily nemű épület-, mű- és tűzifát. Elvállal haszonbérleteket albérleti joggal, e nélkül pedig azok megbízható közvetítését eszközli. Felvállal gőzeke-szántásokat ott, a hol 2000 magyar holdnyi érdekeltség biztosítható. Kedvező feltételek mellett közvetít minden rendű gazdasági szükségleteket. — Ügynöki közbenjárást esetenkénti megállapodás szerint díjazunk.

Részletes felvilágosításokkal készségesen szolgál a bank igazgatósága NYITRÁN.

FELTÜNŐ UJDONSÁG!

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti káinitot

szavatolt 12.4% tiszta káli = 23—24%
kénsavas káli tartalommal, *** **

Stassfurti káitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli = 74—76%
kénsavas káli tartalommal, *** **

KOVASAVAS KÁLIT (dohánytrágyázásra)

továbbá mindennemű egyéb **mütrágyaféléket**, azonkívül

RÉZGÁLICZOT (98—99%) elismert kitünő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“ mütrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság

Budapest, V. Fürdő-utca 8.